

OPONENTSKÝ POSUDEK

NEOLITICKÝ SÍDELNÍ AREÁL HRDLOVKA: ANALÝZA KERAMICKÉHO MATERIÁLU

Magisterská diplomová práce

autor: Václav Vondrovský

Cílem předkládané práce byla komplexní analýza keramického materiálu z neolitického sídliště Hrdlovka odhaleného během záchranného terénního výzkumu v letech 1987 až 1990. To se neobešlo bez vypracování detailní evidence movitých i nemovitých nálezů a jejich propojení v rámci jednoho efektivního systému v prostředí GIS. Právě prostorové a časové aspekty studia distribuce neolitické keramiky na sídlišti v Hrdlovce lze považovat za klíčový příspěvek předkládané diplomové práce.

Metodicky vyšel autor z portfolia analytických postupů aplikovaných na prozkoumaných a publikovaných rozsáhlých neolitických sídlištních souborech. Za klíčovou výchozí platformu popisného systému byla vybrána databáze Bylany systémově doplněná z dalších zdrojů. Jak databázi evidující movité nálezy, tak i GIS mapu, které V. Vondrovský vytvořil, lze považovat za plně vyhovující a kompetentní nástroje.

Klíčovým problémem vyhodnocení jakéhokoliv neolitického sídliště, Hrdlovku nevyjímaje, je ustavení vnitřní chronologie lokality. Protože provedené C14 datování 11 vzorků tomuto cíli napomohlo jen zčásti, přistoupil autor k vytvoření relativní časové sekvence osídlení archeologickými metodami. Překážkou mu přitom bylo geografické umístění Hrdlovky v SZ Čechách, protože pro daný region není dosud vypracována dostatečně podrobná keramická chronologie neolitických kultur. Vzhledem ke specifické povaze materiálu (danou především delším úsekem existence Hrdlovky v rámci LBK i SBK) se autor rozhodl upravit metodický postup a nebazírovat striktně na vazbě mezi půdorysy domů a přilehlými stavebními jámami. Toto rozhodnutí lze považovat za dobrou ukázkou pružného metodického přístupu autora diplomové práce.

Při analýze vzájemné korelace výzdobných stylů použil Václav Vondrovský vícerozměrnou statistiku, konkrétně dentrendovanou korespondenční analýzu (DCA). Tato metoda používána zhusta v biologii, je však dobře aplikovatelná i v archeologii. Dále byla aplikována i analýza hlavní komponenty (PCA). Při prezentaci jejích výsledků by snad bylo vhodné uvést také tabulku korelačních koeficientů u jednotlivých komponent.

Předložená diplomová práce splnila vytčené cíle beze zbytku. Za hlavní výsledek lze považovat zformulovaný model relativní chronologie a vydělení stavebních fází sídliště v Hrdlovce. Bylo vyčleněno celkem 10 sídelních horizontů, jejichž keramické soubory byly srovnány s blízkými lokalitami z regionu severozápadních Čech. Díky tomu bylo možné vytvořit návrh synchronizace Hrdlovky s obecným vývojem českého neolitu. Cenným příspěvkem je identifikace přechodného stupně mezi LBK a SBK, který tak začíná být z českého prostředí znám relativně dobře.

Autor prokázal schopnost samostatné tvůrčí práce s archeologickými prameny i jejich odborného vyhodnocení a to na špičkové úrovni. Převzaté metodické postupy zvládl a pružně aplikoval na konkrétních archeologických datech. Předkládanou práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Petr Květina

v Praze 28.5. 2015